

Memo

Aan	College van Procureurs-generaal
Van	Ingrid Peters & Amy Groeneveld
Doorkiesnummer(s)	06-12495543
Datum	30 augustus 2011
Onderwerp	Eindnotitie leertuin financiën

1. Inleiding

Deze notitie beschrijft de uitkomsten van de leertuin 'ontwikkeling nieuwe financiële verdeelsystematiek', kortweg: leertuin financiën¹. De leertuin financiën heeft zich gericht op de ontwikkeling van een structurele en meer gedifferentieerde financieringsregeling die meer recht doet aan de schaalgrootte, grootte van het werkgebied en de problematiek.

In deze notitie wordt de achtergrond van de financieringsbijdragen van de veiligheidshuizen geschetst en de opdracht van de leertuin beschreven. Vervolgens is weergegeven wat de huidige kostenposten van de veiligheidshuizen zijn en zijn criteria opgenomen voor noodzakelijke kosten. Deze meerkosten zijn per thema weergegeven.

2. Terugblik

De leertuin financiën is een van de onderdelen (naast leertuin interface, professionele standaard, processen en intervisie) van het Programma Doorontwikkeling veiligheidshuizen opgestart in 2009 vanuit het OM. Omdat deze thema's de veiligheidshuizen raken, draagvlak gewenst is en er veel kennis en expertise aanwezig is bij de veiligheidshuizen is gekozen voor een bottom-up aanpak. Hiervoor is een lerende omgeving gecreëerd in de vorm van leertuinen met deelnemers van voorbeeld- en adoptieveiligheidshuizen die zich gecommitteerd hebben aan één van bovenstaande thema's.

¹ Deze leertuin werd getrokken door voorbeeldveiligheidshuis Utrecht (Mark Dorenbusch en Esther Jongeneel), met een aantal deelnemers werkzaam in verschillende functies rondom de adoptieveiligheidshuizen (Jeroen Cozijnsen, Paul van Hooff, René Nijenhuis, Jos Wauben, in de eerste fase ook Els Kole, Marco van der Lee, en Jeroen van Gool van de VNG).

Bij de start van de leertuin financiën werd het continueren van de toenmalige jaarlijkse subsidieverstrekking ongewenst geacht, zodat besloten werd alvast een voorschot te nemen op een structurele financieringsmethodiek via een overgangsregeling. Met deze 'tijdelijke regeling justitiebijdrage veiligheidshuizen 2011/2012' heeft het college van procureurs-generaal in haar vergadering van 17 mei 2010 ingestemd. De stuurgroep veiligheidshuizen heeft in haar vergadering van 30 mei 2011 besloten de regeling ook voor 2012 te handhaven.

Door invoering van deze tijdelijke regeling kreeg niet langer elk veiligheidshuis automatisch €200.000,-, maar werd per OM-regio een bedrag toegekend. De arrondissementen behorend bij de G4 (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht) ontvangen per jaar € 789.000; arrondissementen met G32 en andere gemeenten elk € 633.000. Het totale, structurele bedrag dat beschikbaar is als stimuleringsbijdrage voor de veiligheidshuizen is € 7.700.000. Dit geld is afkomstig van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en is in 2011 (en 2012) via het Parket-Generaal uitgezet bij de OM-onderdelen.

Eind 2010 is, ter uitvoering van het regeerakkoord, door het ministerie van Veiligheid en Justitie besloten tot inrichting van het programma doorontwikkeling veiligheidshuizen. Het onderdeel financiën is in dat kader belegd bij een projectleider van V&J. Hierdoor is de oorspronkelijke doelstelling van de leertuin financiën enigszins bijgesteld.

De stuurgroep veiligheidshuizen heeft op 30 mei 2011 besloten dat bovenstaande bedragen met ingang van 2013 rechtstreeks via het ministerie zullen worden toegekend. Op welke wijze en aan wie, zal nog worden uitgewerkt door de projectleider 'bestuurlijke organisatie' van V&J.

3. Opdracht

Doelstelling leertuin financiën

In de Stuurgroep Veiligheidshuizen van 30 juni 2010 is het plan van aanpak van de leertuin financiën vastgesteld met als voorbehoud een nader te geven schriftelijke aanscherping van de opdrachtformulering. De (toenmalige) voorzitter van de stuurgroep, Ewald Riks, heeft in de leertuinbijeenkomst van 13 augustus 2010 een mondelinge toelichting gegeven waaruit bleek dat de stuurgroep waarde hechtte aan het in kaart

brengen van de feitelijke (meer) kosten van de veiligheidshuizen. De schriftelijk door de stuurgroep verstrekte opdracht luidde:

Het hoofddoel van de leertuin financiën is:

Het ontwikkelen van een nieuwe structurele en integrale financieringssysteem die richting geeft aan de gewenste inhoudelijke ambitie van de doorontwikkeling van de veiligheidshuizen, die tevens het kostenefficiënt werken stimuleert.

Subdoelen

- 1) Het in kaart brengen wat de kosten zijn van een veiligheidshuis (de kosten van de infrastructuur zoals huisvesting, ICT en niet-reguliere personeelskosten)*
- 2) Het inventariseren van mogelijkheden om een veiligheidshuis structureel te financieren.*
- 3) Het inventariseren van mogelijke financieringsbronnen.*
- 4) Zorgen dat met deze structurele financiering gestuurd wordt op de gewenste inhoudelijke ambitie van de doorontwikkeling Veiligheidshuizen zoals deze geformuleerd wordt door de leertuin professionele standaard.*
- 5) Het in samenwerking met de andere leertuinen formuleren van voorstellen om kostenefficiënt werken te stimuleren.*

Deze notitie is het eindproduct van de leertuin financiën, maar betreft alleen de subdoelen 1 en 4. Subdoel 2, 3, en 5 worden niet expliciet behandeld omdat ideeën over die inhoudelijke ontwikkeling nog nader ingevuld zullen worden binnen het Programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen, onder leiding van een projectleider van V&J.

4. Werkwijze

De leertuin heeft na het ontwikkelen van de tijdelijke regeling begrotingen van veiligheidshuizen geanalyseerd en de huidige middelen van de veiligheidshuizen in kaart gebracht. Hierbij is een ordening aangebracht volgens de thema's ketenpersoneel, huisvesting, ICT en overige kosten. Deze ordening is aangebracht nadat in de leertuin afgesproken is dat onder meerkosten wordt verstaan:

Kosten ten behoeve van de netwerkorganisatie en noodzakelijke kosten zonder welke een veiligheidshuis niet kan functioneren.

Op initiatief van de leertuin financiën heeft een discussie plaatsgevonden in het voorzittersoverleg (gremium waar de voorzitters van de leertuinen hun onderlinge voortgang bespreken en afstemmen). Daarbij is afgebakend welke werkzaamheden wel, en welke niet tot de 'zuivere' veiligheidshuistaken gerekend kunnen worden, waarbij als belangrijk uitgangspunt geldt dat het veiligheidshuis een netwerkorganisatie is.² Vastgesteld is alleen die doelgroepen en werkzaamheden die meerdere processen (straf, civiel, bestuur en zorg) raken, te rekenen tot de 'zuivere' veiligheidshuistaken. Een verdere uitwerking hiervan is opgenomen in het visiedocument in bijlage I.

De leertuin professionele standaard heeft vastgesteld welke functies noodzakelijk zijn voor het goed functioneren van een veiligheidshuis. De leertuin heeft met betrekking tot meerkosten personeel de volgende definitie geformuleerd om in aanmerking te komen voor de landelijke bijdrage veiligheidshuizen:

'Personeelskosten worden aangemerkt als meerkosten, en komen in aanmerking voor vergoeding uit de landelijke bijdrage veiligheidshuizen, wanneer het een niet-reguliere functie betreft. Dat impliceert dat de betreffende functies niet zouden bestaan wanneer er geen sprake is van een veiligheidshuis'

Om vervolgens in kaart te brengen wat de kosten zijn die noodzakelijk zijn voor een veiligheidshuis is men uitgegaan van:

- Meerkosten; het moet gaan om die kosten die alleen gemaakt worden ten behoeve van de netwerkorganisatie veiligheidshuis.
- Noodzakelijke kosten; het moet gaan om zaken zonder welke een veiligheidshuis niet optimaal kan functioneren.

De huidige kosten en noodzakelijke kostenposten voor veiligheidshuizen zijn opgenomen in het volgende hoofdstuk.

5. Resultaten

Dit hoofdstuk valt uiteen in een beschrijving van de aangetroffen huidige kostenposten, noodzakelijke kostenposten en hoogte van de kosten.

² Het veiligheidshuis fungeert op sommige locaties tevens als ketenkantoor: partners zijn hier dagelijks aanwezig om reguliere werkzaamheden te verrichten die betrekking hebben op de thema's van het betreffende veiligheidshuis, maar die behoren tot de kerntaken van de eigen organisatie.

5.1. Huidige kosten veiligheidshuizen

Om de huidige kosten van de veiligheidshuizen in kaart te brengen is hierover een aantal vragen opgenomen in de inventarisatie, die door de gezamenlijke leertuinen eind 2010 is uitgezet bij alle veiligheidshuizen. De aangetroffen posten zijn geordend volgens de thema's huisvesting, ketenpersoneel, ICT en overige kosten.

Huidige kosten - ketenpersoneel

De leertuin heeft hierbij gekeken naar functies die door de veiligheidshuizen zelf als ketenpersoneel werden aangeduid. Aangetroffen werden de functies van ketenmanager, secretariaat, administratieve ondersteuning, procesmanagers, communicatiemedewerkers, informatieassistenten dan wel -makelaars, informatieanalisten, parketsecretarissen en officieren van justitie.

Huidige kosten - huisvesting

Kosten van huisvesting werden soms niet aangetroffen op de begroting; reden hiervoor bleek in die gevallen dat de gemeente of het OM de huisvesting van het veiligheidshuis beschikbaar stelde. Daarnaast liep erg uiteen wat men onder huisvestingskosten verstond.

Huidige kosten - ICT

Het betreft hier kosten ten behoeve van exploitatie, beheer en ontwikkeling van een eigen systeem, maar ook de toegang tot bronsystemen van ketenpartners. De veiligheidshuizen gebruiken nog een eigen systeem terwijl ondertussen een generiek systeem in ontwikkeling is.

Huidige kosten - Overige kosten

Het gaat hierbij meestal om training en scholing en in een aantal gevallen om kosten van bewaking. Gerelateerd aan de totale opgevoerde kosten van een veiligheidshuis varieert dit van 2,8% tot 28,8%; gemiddeld 6.9% van de totale begrotingskosten per veiligheidshuis.

5.2. Meerkosten veiligheidshuizen

Om de feitelijke meerkosten in beeld te kunnen brengen zijn een aantal zaken van belang:

1. 'Zuivere' taken van een veiligheidshuis
2. Noodzakelijke functies om het veiligheidshuis te laten werken

3. Aantallen functionarissen minimaal benodigd voor een optimale werking
4. Minimale huisvestingsbehoefte voor een veiligheidshuis als netwerkorganisatie
5. Kosten van ICT op basis van het aantal medewerkers

Voor een aantal aspecten is het antwoord voor alle veiligheidshuizen eensluidend. Voor sommige kosten wordt de omvang echter beïnvloed door schaalgrootte, grootte van het werkgebied en de problematiek. Op basis van het voorwerk dat heeft geleid tot de tijdelijke regeling is ervoor gekozen om voor het in kaart brengen van de kosten in de gewenste situatie uit te gaan van drie typen veiligheidshuizen. Het gaat dan om veiligheidshuizen met een werkgebied met een G4 gemeente (model A), veiligheidshuizen met een werkgebied met een of meerdere G32 gemeenten (model B), en veiligheidshuizen met een werkgebied zonder G4 of G32 gemeenten (model C). Alle veiligheidshuizen dienen een regionale werking te hebben.

Kosten ketenpersoneel

De bij de veiligheidshuizen aangetroffen functies zijn vergeleken met de eerder genoemde definitie van ketenpersoneel.

De leertuin professionele standaard heeft bepaald welke functies daarnaast noodzakelijk zijn voor het functioneren van het veiligheidshuis, op welk niveau, en heeft een indicatie gegeven hoeveel van deze functies per type veiligheidshuis nodig geacht worden. De volgende functies behoren in de gewenste situatie bij een veiligheidshuis:

- Manager Veiligheidshuis
- Procesmanagers.³
- Administratieve ondersteuning (medewerker registratie & documentatie)
- Secretariaat

Manager veiligheidshuis (ketenmanager)

Ieder veiligheidshuis beschikt over 1 fte manager veiligheidshuis. Een onderscheid is te maken op basis van de criteria verzorgingsgebied, politiek-bestuurlijke omgeving, media-aandacht en de rol, en zwaarte van het takenpakket. Dit leidt tot een indicatief onderscheid in inschaling van de functie in schaal 11 tot en met 13.

³ Hieraan liggen ten grondslag het visiedocument van de voorzitters van de leertuinen (bijlage I), alsmede het advies van de leertuin professionele standaard

Model	A	B	C
Functieschaal	13	12	11
Kosten ⁴	€ 94.000	€ 82.900	€ 72.900

Procesmanager

De leertuin professionele standaard heeft, mede op basis van het onderzoek van P. Nelissen⁵ en het intervisie/reviewrapport gesteld dat de procesmanager een noodzakelijke functie is voor de netwerkorganisatie.

Model	A	B	C
Aantal fte	6	4,5	3
Functieschaal	10	10	10
Kosten	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Totaal	€ 360.000	€ 270.000	€ 180.000

Administratieve ondersteuning (Medewerker registratie en documentatie)

Alleen kosten voor verwerking van informatie ten behoeve van de netwerkorganisatie worden bij deze berekening meegenomen. De behoefte aan ondersteuning neemt toe naarmate de omvang van het veiligheidshuis groter is.

Model	A	B	C
Aantal fte	4	3	2
Functieschaal	6	6	6
Kosten	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Totaal	€ 160.000	€ 120.000	€ 80.000

Secretariaat

Ongeacht het type veiligheidshuis (A, B, of C) wordt voor ieder veiligheidshuis 1 fte secretariaat bekostigd, indicatief gesteld op schaal 6. Daarnaast worden ook de kosten van de beveiliging (balie, receptie) expliciet gemaakt.

Model	A	B	C
-------	---	---	---

⁴ Bij de genoemde bedragen is uitgegaan van de middensom van de betreffende BBRA – schaal van 2010

⁵ P.Ph. Nelissen (2010) *Vastpakken en niet meer loslaten. Een onderzoek naar de werkwijze en effectiviteit van zes Limburgse veiligheidshuizen.*

Aantal fte managem. ass.	1	1	1
Functieschaal	6	6	6
Kosten	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Aantal fte beveiliging	1	1	1
Functieschaal	5	5	5
Kosten	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000

Overige functies

Alle overige, bij 5.1 genoemde functies voldoen niet aan de definitie van 'ketenpersoneel' en komen niet in aanmerking voor vergoeding uit de landelijke bijdrage veiligheidshuizen.

Kosten huisvesting

Alleen de kosten voor huisvesting van de netwerkorganisatie worden in de berekening meegenomen; kosten voor een ketenkantoor, ook wanneer dat is gehuisvest in een veiligheidshuis, moeten door degenen die het gebruiken zelf bekostigd worden.

Geadviseerd wordt om voor de huisvesting van een veiligheidshuis uit te gaan van een gemiddeld bedrag van € 280 per m² ⁶. Dit bedrag is inclusief een vaste inrichting; wanden, toegangssysteem en vloerbedekking. Voor het benodigd aantal m² wordt 23,4 m² per fte geadviseerd.

Voor het aantal fte's is vervolgens uitgegaan van het aantal 'vaste' medewerkers (zie ketenpersoneel) en een gemiddeld aantal gelijktijdig aanwezige ketenpartners ten behoeve van het samenwerkingsverband (niet zijnde een ketenkantoor). Op advies van de leertuin professionele standaard is dit aantal per type veiligheidshuis A, B of C gelijk gesteld aan het aantal fte 'vaste' medewerkers.

Model	A	B	C
Aantal fte	13	11	8
Flex-fte	13	11	8
Totaal werkplekken	26	22	16
Benodigde m ²	608	515	374

⁶ Uit navraag bij o.a. de medewerker huisvesting van het Parket-Generaal (Klaas Jan Engelsma) en de Rijksgebouwendienst blijkt dat de prijzen van huisvesting erg uiteenlopen. Een onderscheid tussen G4, G32 en andere gemeenten is niet werkbaar door de enorme prijsverschillen binnen de steden in hetzelfde gebied.

Kosten huisvesting	€ 170.240	€ 144.200	€ 104.720
---------------------------	------------------	------------------	------------------

Kosten ICT

Voor ICT kosten is gekeken naar de algemene ICT-kosten benodigd voor het voeren van een administratie, alsmede de kosten voor toegang tot bronsystemen. Kosten voor een generiek systeem (GCOS) voor alle veiligheidshuizen valt buiten de strekking van deze notitie.

De kosten voor de werkplek (hardware/pc, servicedesk) bedragen per werkplek gemiddeld € 1900 jaar. Daarnaast bedragen de kosten voor software (applicaties, tokens, onderhoud en support) gemiddeld € 1300 per jaar. De totale ICT kosten komen daarmee indicatief op € 3100 per jaar per werkplek⁷.

Model	A	B	C
Aantal fte	13	11	8
Flex-fte	13	11	8
Totaal werkplekken	26	22	16
ICT kosten werkplek	€ 3100	€ 3100	€ 3100
ICT kosten totaal	€ 80.600	€ 68.200	€ 49.600

Overige kosten

Zowel bij de inventarisatie van de veiligheidshuizen (eind 2010) als de intervisie/reviewrapportage komt het belang van het ontwikkelen en versterken van het lerend vermogen naar voren. Innovatie en goed gekwalificeerde medewerkers zijn belangrijke issues. Het reviewpanel heeft geadviseerd om ter waarborg een vast percentage, te weten 20% van de te besteden tijd te reserveren voor deze punten. Vertaald naar het kostenaspect stelt de leertuin voor om 10% (op dit moment feitelijk 7%) van de totaalkosten te reserveren voor opleiding, ontwikkeling en innovatie.

Overzicht kosten veiligheidshuizen

In onderstaand schema zijn alle hierboven beschreven kostenposten per model veiligheidshuis opgenomen.

⁷ Op basis van een inventarisatie bij informatiemanager van het PaG, Fokke Heida, en een representatief aantal gemeenten.

	Model A € per VHH	Model B € per VHH	Model C € per VHH	Totalen
Aantal type VHH	4	27	10	41
Functionaliteiten				
Ketenmanager	94.000	82.900	72.900	3.343.300
Procesmanager	360.000	270.000	180.000	10.530.000
Medew. registr.& documentatie	160.000	120.000	80.000	4.680.000
Secretariaat	40.000	40.000	40.000	1.640.000
Kosten beveiliging	35.000	35.000	35.000	1.435.000
Subtotaal functionaliteiten	689.000	547.900	407.900	21.628.300
Huisvesting	170.240	144.200	104.720	5.621.560
ICT	80.600	68.200	49.600	2.534.250
Subtotaal huisvesting en ICT	250.840	212.400	154.320	8.281.360
Overige kosten 10%	93.984	76.030	56.222	2.990.966
Totale meerkosten per VHH	1.033.824	836.330	618.442	32.900.626

6. Conclusies en aanbevelingen

In het kostenoverzicht blijkt dat de meerkosten van goed toegeruste veiligheidshuizen ca. € 33 miljoen bedragen. De huidige bijdrage vanuit het ministerie van V&J van 7,7 miljoen heeft dus slechts een beperkte reikwijdte. Vooralsnog zijn er op landelijk niveau geen structurele bijdragen vanuit andere ministeries of partijen zoals bijvoorbeeld VNG.

Een voorstel tot verdeling van de beschikbare gelden aan de hand van de nu inzichtelijke meerkosten van de veiligheidshuizen is op basis van nu beschikbare informatie niet te geven. Immers, de stuurgroep veiligheidshuizen heeft op 30 mei 2011 besloten dat als geografische grens voor besturing en financiering van de veiligheidshuizen wordt aangesloten bij de veiligheidsregio's. De keuze voor het aantal veiligheidshuizen binnen die regiogrens wordt lokaal/regionaal bepaald. De verwachting is dat men op die wijze zal kiezen voor de meest efficiënte inzet van mensen en middelen. Dat houdt in dat voor een verdeelsystematiek criteria moeten worden geformuleerd die aansluiten bij deze uitgangspunten.

Met oplevering van dit rapport heeft de leertuin financiën een basis gelegd voor een nieuwe structurele en integrale financieringssystematiek. De leertuin heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd die ter overweging kunnen worden meegenomen door de projectleider van V&J.

Aanbevelingen

- **Formuleer criteria die passen bij de veiligheidsregio's**

Het geld verdelen op basis van de meerkosten per model A,B of C, naar rato van de beschikbare 7.7 miljoen levert een gevoelsmatig behoorlijke scheefgroei op. Regio's waar gekozen is voor het oprichten van veel veiligheidshuizen zijn dan financieel aanzienlijk in het voordeel. Een overzicht van deze verdeling is opgenomen in bijlage II.

- **Onderzoek de mogelijkheden voor verdeling van de rijksbijdrage**

Op basis van alle verzamelde informatie zijn er drie mogelijkheden om te komen tot een verdeling van de gelden:

1. Middels een verdeelsleutel op basis van modaliteiten zoals in deze notitie is uitgewerkt: uitgaande van de werkelijke meerkosten van een veiligheidshuis.
2. Het voortzetten van de huidige verdeelsleutel per OM-regio, zeker nu de geografische grenzen binnenkort congruent zullen worden met de veiligheidsregio's, en de stuurgroep veiligheidshuizen onlangs heeft besloten de gelden per veiligheidsregio te willen toekennen.
3. Middels een verdeelsleutel per politieregio (oud)/ huidige veiligheidsregio op basis van bijv. combinatie van BVS politie en/of inwoneraantal. Bij de totstandkoming van eerder genoemde tijdelijke regeling is echter geconcludeerd 'dat geen van deze verdeelsystematieken leidt tot een uitlegbare en herkenbare verdeling die recht doet aan de essentiële grondslag van de VHH namelijk de grootstedelijke problematiek'.

Optie 1 is volgens de leertuin de beste variant, maar kent ook een aantal beperkingen. Verdelen op basis van A, B en C (zonder bijkomende variabelen) kan alleen wanneer sprake is van enigszins vergelijkbare veiligheidshuizen qua omvang, geografisch gebied, inwoneraantal, complexiteit en caseload. Een variabele die zich goed leent om dat onderscheid financieel te vertalen zijn de aantallen procesmanagers en medewerkers administratie & documentatie.

▪ Regel cofinanciering op landelijk niveau

De huidige stimuleringsbijdrage vanuit het ministerie van V&J is een uitstekend middel om de urgentie van de ambities van de regering omtrent veiligheidshuizen en integrale samenwerking kracht bij te zetten. Het gebrek aan deelname van andere ketenpartners die niet allemaal onder de vlag van het ministerie van V&J vallen wordt als gemis ervaren en ondermijnt de uitstraling van de rijksoverheid om als orgaan eenduidig en consequent te handelen. Het ontbreken van eenduidig landelijk beleid van een aantal belangrijke ketenpartners resulteert in lokale discussies en stellingname die haaks staan op de landelijke ambities zoals verwoord in het regeerakkoord. Het valt daarom aan te bevelen om ketenpartners op landelijk niveau te stimuleren om landelijk beleid omtrent deelname in veiligheidshuizen te formuleren.

De meerwaarde van centrale uitgangspunten van ketenpartners op concernniveau zal toenemen wanneer deze ketenpartners ook op landelijk niveau bijdragen aan de stimuleringsregeling van V&J. Voorkomen moet worden dat outputnormen (financiering) het effect van de

veiligheidshuizen in de weg staan, zoals ook beschreven is in zowel de landelijke inventarisatie 2010 als in het intervisie- en reviewrapport. Continuïteit en helderheid in financiering zijn belangrijke randvoorwaarden voor succes, waarvoor bestuurders moeten zorgdragen. Met het wegvallen van een aantal veiligheidsgelden (Van Montfransgelden, Leefbaarheids & Veiligheidsmiddelen) wordt het belang van gelabelde gelden, bedoeld voor co-financiering van de veiligheidshuizen aanzienlijk.

Ook provincies kunnen een rol spelen als cofinancier. Zij dragen vaak bij in de aanloopfase van de veiligheidshuizen en zouden wellicht op meer structurele basis een (financiële) rol kunnen spelen. Teveel aandacht en energie wordt nu elk jaar geïnvesteerd in het rond krijgen van de begrotingen van de verschillende veiligheidshuizen; het is zaak om de kloof tussen de benodigde 33 miljoen en de huidige 7,7 te dichten, en daarmee de continuïteit van de veiligheidshuizen te borgen.

Bijlage I Visiedocument voorzitters leertuinen

Visie voorzitters leertuinen

In het kader van de leertuinen, meer specifiek de leertuin financiën, was behoefte aan het kaderen van werkzaamheden die wel, en werkzaamheden die niet behoren tot de 'zuivere' veiligheidshuistaken. Immers, om de (meer) kosten van een veiligheidshuis in kaart te brengen, is het noodzakelijk om vooraf vast te stellen wat daar wel, en wat daar niet toe wordt gerekend.

Op 1 november 2010 hebben de gezamenlijke voorzitters van de leertuinen in aanwezigheid van de projectleider veiligheidshuizen en de plv. directeur beleid en strategie van het PaG hierover een 'principediscussie' gevoerd. De strekking daarvan volgt hieronder:

<p>Wat behoort wel, en wat behoort niet tot de 'zuivere' taken van een veiligheidshuis?</p>
--

De processen binnen een veiligheidshuis kennen een aantal overlappingsen; het kent een justitieel -, zorg -, civiel - en bestuursrechtelijk proces. De vraag is nu welke taken bij het veiligheidshuis behoren en welke binnen de eigen keten van participerende organisaties opgepakt dienen te worden.

De meerwaarde van een veiligheidshuis ligt juist in de integrale aanpak van cliënten die veel problemen hebben en daarom ook voor veel problemen zorgen. Het zijn die cliënten *bij wie de reguliere aanpak in de straf-bestuurlijke- of zorgketen niet werkt of niet volstaat en voor wie een integrale aanpak vereist is.*

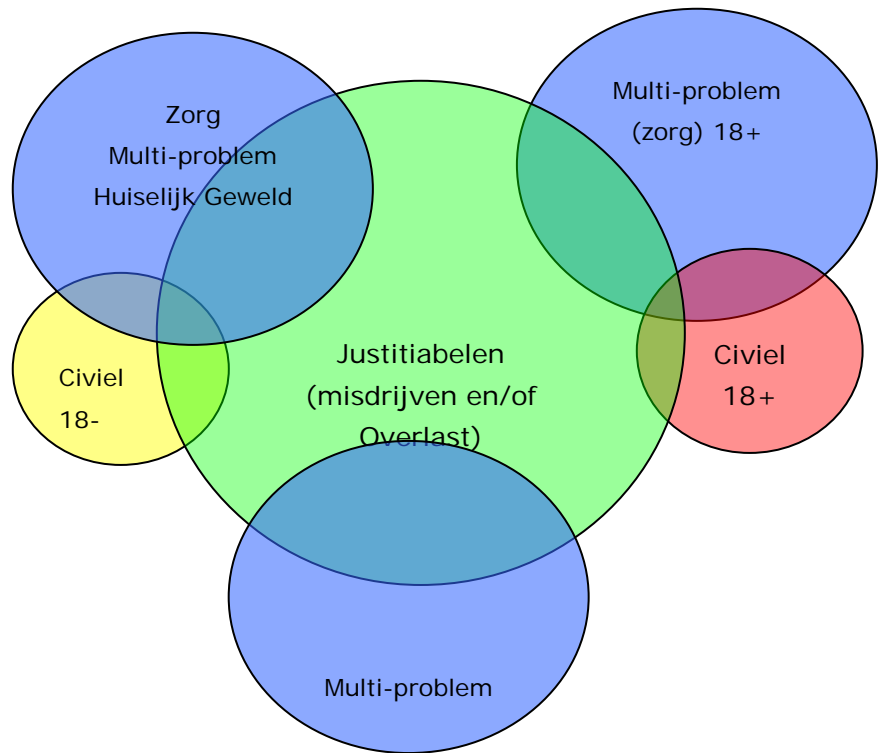
Op basis daarvan is vastgesteld alleen die doelgroepen en werkzaamheden die meerdere processen raken, te rekenen tot de 'zuivere' veiligheidshuistaken.

Klanten/verdachten krijgen dan ook een aanpak binnen eigen keten; bij wie reguliere aanpak in de oorspronkelijke keten niet werkt of niet volstaat krijgt een integrale aanpak in het Veiligheidshuis. Bovendien gaat het hierbij om zaken waarbij sprake is van (dreiging van) strafbaar gedrag met een

meervoudige problematiek zodat betrokkenheid van meerdere ketens noodzakelijk is voor een effectieve interventie. Daarnaast speelt het Veiligheidshuis incidenteel in op doelgroepen waar nu geen aanpak voor is om te voorkomen dat deze mensen tussen het spreekwoordelijke “wal en het schip vallen”.

In onderstaand modellen is de overlap van de verschillende ketens inzichtelijk gemaakt.

Keten	Regisseur(s)	Focus	Doelgroep Veiligheids huis
Straf	OM	Strafbare feiten	
Civiel	RvdK/ BJZ GGZ Burgemeester	VB: ontwikkeling kind in gedrang	
Bestuur	Gemeente Burgemeester	Openbare orde problematiek	
Zorg	GGD, CJG,	Personen meervoudige zorgproblematiek	

Netwerkomgeving en ketenkantoor

Het veiligheidshuis is een netwerkorganisatie, een samenwerkingsverband van verschillende organisaties die elk hun eigen taken en verantwoordelijkheden hebben. Gewaakt moet worden voor een aanpak in het veiligheidshuis die erop gebaseerd is dat de organisaties zelf hun werkzaamheden niet goed uitvoeren, waardoor een zaak stagneert en een aanpak van het veiligheidshuis nodig blijkt te zijn. De professionals in het veld nemen dus altijd eerst hun eigen verantwoordelijkheid. Zij kunnen daarbij ondersteuning en samenwerking vinden en organiseren bij hun omgeving en het (semi) professionele veld. Wanneer de reguliere aanpak binnen de straf- bestuurlijke- of zorgketen niet werkt of niet volstaat, treedt de methodiek van het veiligheidshuis in werking en ontwikkeld men een *integrale* persoonsgerichte aanpak.

Het veiligheidshuis kan naast netwerkorganisatie ook fungeren als ketenkantoor. Dit betekent dat partners dagelijks aanwezig zijn op deze locatie

om zaken te beoordelen, rapportages te schrijven of klanten te spreken die betrekking hebben op de thema's die in het Veiligheidshuis behandeld worden. Het betreft hier werkzaamheden die weliswaar in het pand van het veiligheidshuis plaatsvinden, maar geen kerntaak van het veiligheidshuis is. Een voorbeeld hiervan zijn de overleggen van Bureau Slachtofferhulp of de Reclassering. Om diverse redenen kan het effectief zijn om een overleg in het veiligheidshuis te laten plaatsvinden; het maakt het echter niet automatisch tot 'veiligheidshuis taak'.

Triage

Zoals hierboven beschreven is het van belang een helder onderscheid te maken tussen de zuivere taken van het veiligheidshuis en de taken die bij de moederorganisaties horen. Per casus moet worden bekeken of betrokkenheid van het veiligheidshuis noodzakelijk is. Dit voorportaal wordt gevormd door een triage-team, dat bijvoorbeeld kan bestaan uit een procesmanager (die kennis heeft van zowel zorg als ook bestuurlijk) een parketsecretaris en een politiemedewerker. In ieder geval is het belangrijk dat deze functionarissen over voldoende kennis en mandaat beschikken om binnenkomende cases te kunnen beoordelen en eventueel terug te verwijzen, wanneer blijkt dat een van de moederorganisaties de eigen taak heeft veronachtzaamd.

Per thema in een veiligheidshuis wordt een procesmanager aangewezen. Deze zit het casusoverleg voor, bewaakt de voortgang van de gemaakte afspraken en ziet toe op de programma-integriteit (wordt het juiste middel ingezet voor de juiste persoon) en integraliteit. Een nadere uitwerking van deze functie vindt plaats door de Leertuin Professionele Standaard die onder andere een functieomschrijving voor procesmanagers ontwikkeld.

Na dit eerste filter (triage) blijven er nog een flink aantal zaken over, in zijn algemeenheid meer dan er capaciteit is op een veiligheidshuis. Hiervoor is het tweede filter:

1. Focus op de oorspronkelijke doelen van het veiligheidshuis;
2. Maatschappelijke relevantie: welke aanpak van welke (sub)doelgroepen heeft het meeste effect op de burger in de wijk of op toekomstige generaties.

Resumerend

Tot de 'zuivere' veiligheidshuistaken behoren aanpakken gericht op die problemen waar de ketens elkaar raken of overlappen. Het gaat dan om een multidisciplinaire aanpak waarbij meerdere ketens betrokken zijn: hier gaat het om de 'dwarsverbanden'. Bovendien gaat het om zaken waarbij sprake is van (dreiging van) strafbaar gedrag met een meervoudige problematiek zodat betrokkenheid van meerdere ketens noodzakelijk is voor een effectieve interventie.

Om te komen tot die doelgroep wordt triage toegepast, in 2 stappen:

Stap 1: Trechter: wat aanpakken in het VHH en wat binnen de eigen keten?

(dreiging van) Strafbaar gedrag → Multidisciplinair → AANPAK IN VHH

Stap 2: Prioriteren: wat doen we het eerst?

- Kijk naar doelstellingen van het veiligheidshuis
- Welke personen leveren het meeste overlast in de directe woonomgeving van de burger?

Bijlage II Verdeling gelden op basis van meerkosten

Arrondissement		bijdrage 2010	bijdrage 2011 & 2012	Meerkosten volgens leertuin	Totaal meerkosten per veiligheidsregio	Naar rato deel van 7.700.000 (dus x 0.234)
Amsterdam * VH Amsterdam	A	1.200.000	800.000	1.033.824	1.033.824	241.915
Den Haag * VH Den Haag VH Gouda VH Leiden	A C B	600.000	800.000	1.033.824 618.442 836.330	2.488.596	582.331
Rotterdam * VH Rotterdam VH Dordrecht VH Schiedam	A B B	600.000	800.000	1.033.824 836.330 836.330	2.706.484	633.317
Utrecht * VH Utrecht VH Amersfoort VH Almere VH Hilversum	A B B C	600.000	800.000	1.033.824 836.330 836.330 618.442	3.324.926	778.033
Groningen VH Groningen VH Fryslan VH Drenthe	B B B	600.000	642.000	836.330 836.330 836.330	2.508.990	587.104
Zwolle / Almelo VH IJsselland VH Enschede VH Hengelo VH Almelo	B B B B	800.000	642.000	836.330 836.330 836.330 836.330	3.345.320	782.805
Arnhem / Zutphen VH NOG VH Arnhem VH Ede VH Tiel VH Nijmegen	B B B C B	1.000.000	642.000	836.330 836.330 836.330 618.442 836.330	3.963.762	927.520
Haarlem / Alkmaar VH Alkmaar VH Haarlem	B B	800.000	642.000	836.330 836.330	2.909.544	680.833

VH Den Helder	C			618.442		
VH Purmerend	C			618.442		
Breda / Middelburg		800.000	642.000		2.909.544	680.833
VH Breda,	B			836.330		
VH Tilburg	B			836.330		
VH Bergen op Zoom	C			618.442		
VH Zeeland	C			618.442		
Den Bosch		800.000	642.000		3.127.432	731.819
VH Den Bosch	B			836.330		
VH Oss	C			618.442		
VH Helmond	B			836.330		
VH Eindhoven	B			836.330		
Maastricht / Roermond		1.200.000	642.000		4.582.204	1.072.236
VH Maastricht	B			836.330		
VH Venlo	B			836.330		
VH Sittard	B			836.330		
VH Roermond	C			618.442		
VH Kerkrade	C			618.442		
VH Heerlen	B			836.330		
Totaal	41	9.000.000	7.694.000	32900626	32.900.626	7.698.746